

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Vetula

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

idem. Dignam quendam indoctum, sed splendide vestitum, *xxviii. 1. 1. bellat, hoc est quem aureo vellere. Nam tales fuisse proditum est a poeta, qui minimum valent ingenio, ouillis maribus, etiam proverbio dicebatur. S. 1. 1. 6.*

Demonax. Cuidam qui purpura indutus, sese insolentius ostentabat, in aurem dixit. Heus tu! hoc ante gestabat quis, quis erat. Significans illum nihilominus stupidum esse, si gestaret purpuram. *Erasm. l. 6. 2. apoph. ex ras. l. 8. apoph.*

Artaxerxes. Teribazus in venatu Persicam vestem dilaceratam ostendit, consulens quid faciendum esset respondente autem Artaxerxe, rege aliam induendam. Vnam, igitur, inquit, mihi tradas oportet. Rex suam tradidit, dicens, Dono do tibi hanc vestem, gestare prohibeo. Teribazus vir minime quidem malus, sed levis precipitiosus, consilium neglecta regis monitione, vestem induit, mille tributis etiam ex auro donis quae a rege acceptae exornatam. Hoc caeteris omnibus indignis ferentibus (nam ridere illas erat) rex effulse videns: Tibi, inquit, ut mulieri aurum, at insano regum amictum gestandi ius potestatemque concedimus. *Erasm. l. 6. 2. apoph. ex Plat.*

Archidamus. Cum Dionysius Sicilia tyrannus filius Archidami vestes splendidas multique pretii, non misisset recusavit accipere, dicens: Ve cor hoc amictu puellae mihi turpes videantur. Intellexit vir prudens, virgines nullo cultu melius ornari, quam simpliciter porro fetis, gemmis, & auro dehonestari magis quam ornari: propterea quod vestium lux arguit animum parum sobrium, & intuentium nimis ad libidinem sollicitat citius quam ad honestam opinionem. Debet autem ut virgo sit, nec vlla ex parte det corrupte mentis significationem. *Plat. in Lucan.*

August. Celsus. cum pro concione multos videret palliatos, indignabundus: En, inquit, Romanos rerum dominos, gentemque togatam; Ad eos studebat praeficos renouare mores, vt habitum quoque vestitumque doluerit immutatum. *Erasm. l. 4. apoph.*

Idem. Purpuram Tyranni impiorius, de obscuritate querebatur, cumque venditor diceret: Erige altius: & suscipe. Ergone, inquit, vt me populus Romanus car bene cultum in solario ambulaturus sum? *Macrobius l. 2. c. 4. Sat. 1. 1. 1.*

Idem. quantum potuit indumentorum luxuriam habuit odio, cuius dictum erat vulgatilimum, Vestitus insignis ac mollis superbia vexillum est, inquit, luxuria. *Sueton.*

Alexander Severus. cum humili vestitu contentus saepenumero incederet, reprehensus ob id ab aulicis suis, respondit: Imperatoriam maiestatem constare virtute non corporis cultu. *Lamprid.*

Idem. Gemmas omnes quas reperit in palatio, vendidit, & aurum in ararium contulit, dicens viris gemmas vsui non esse: matronas autem regias contentas esse debere vno reticulo atque inauribus & baccato monili, & corona in qua sacrificant, ut vincto pallio auro sparso, & cyclade, quae plus sex vinctis aurum non haberet. Hic cultus nocte vix sufficit negotiatorum vxoribus. *Lamprid.*

Aurelianus. imp. p. teni vxori, vt se vincto pallio serico vti sineret: respondit: ablit vt auro fila pensentur, libra enim auti tunc libra serici fuit. *Brut. l. 5. c. 22.*

Alphonsus. quum vestitu cultuque corporis non multum discreparet, a popularibus suis, admonitus a quodam vt regio ornata incederet, respondit: Malo moribus & auctoritate meos excellere, quam diademate & purpura. *Panorm. l. 1. de reb. gest. Alphons. A. En. Syl. de vrb. dil. 1. 1.*

¶ SIMILITVDINES.

Tertulliani. Aliis quibus plane maior est palma omni vmbra & filo, non minus capite suo abutuntur, vt bestia quaedam magis quam aut licet pennata, breui capite, protrahit ceruice, caetera altera gradia. Hanc autem cum delitescendum habet, caput solum plane totum in condonem abtudere, reliquam se in aperto relinquere. Ita dum in capite secura est, nuda qua maior est, capitur tota cum capite. Tales erunt Scitae, minus quam vile est testat. *Lib. de uolantibus uirgibus.*

Socrus. Quemadmodum equus generosus non ex apparatu magnifico iudicandus: Sic nec vir bonus ex vestitu & habitu corporis. *apud Stob. ser. 1. de prudentia.*

Philosophi. Vestimentum putat esse animae corpus tuum. Mundum igitur id conferua. *In Enchirid.*

Incontinentium. custodi corpus tuum, tanquam si indumentum acceperis a Deo: & sicut vestimentum corporis tui immaculatum seruare stude.

Seneca. Quemadmodum stultus est, qui equum empturus, non ipsum inspicit sed stratum eius ac frenas: Sic stultissimus est, qui hominem aut ex veste, aut ex conditione, quae vestis modo nobis circumdata est, aestimat. *Lib. 2. epist. 47.*

Lamentus. Vestimenti paritacba. Sicut continens ac pudicus vilibus induitur vestimentis, vt se oculis diuinae maiestatis exhibeat mundum: Ita impudicus ac incontinens, vt videtur magnificus ita agit vestiri pretiosioribus ac mollibus. *In lib. de ligno vicia. cap. 5.*

Torrueri. Statuae vestes holofricas ac purpureas non sentiunt: tales potest esse qui eas induunt. *In apoph. 125.*

Optimi. tibi gratiam condimenta dissimulant: & pulcherrimam

saepo formam luxuria vestium obscurat: Proinde condimenta egerit nisi malus curis, & vestium apparatus dimitat. *lib. in apoph. 100.*

¶ ADAGIA.

Cercytrae scurica. *Keruxem pueri.*
Dicitur de resipiscencia cano culis ornata. *Quandam quibus ornatus additur, neuiquam decoro & congruit.*
Pe lenae tunica. *πυλινος χιτων.*
De praefico cultu. *¶ obsoleta vestimentorum forma dicitur.*
Simia in purpura. *πιδυκος εν πορφυρα.*
In eis, quibus dignitas additur indecora, vel qui praefico cultu sint ornati: tamen vultu maribus, inuicem quocordam produunt.

Afra aus. *Αφρα εν οφιο.*
Non inepte iacetur in hominem peregrino habitu.
Manuulo vinculo. *χρησθησεν οδυσσευ.*
Sic quipiam appellat manicas vestium. *¶ Tunc tamen manus offendant arietibus.*

Vetula.

¶ DEFINITIO: ET ETYMOLOGIA.

Vetus, veteris, omni gen. id quod est antiquus deorum, mensium, dierum significat. *Gr. παλαιος.* *Zabem, Senex, adultus, Zabab, vetula, anus, adulta, senilis, seniu, senex fuit. 2. Iaschen, vetus, vetulus: Iaschen, dicitur Iaschen, dormiui profunde. Senectus cultus, dicitur in plurimis est veluti vna somnus & veteris quidam nominatur homo proventus etate, qui in maiore aetate est a verbo *Harkab*, translatus est, proventus est, & habet cum *Takab*, fixit, id est, transferendo aliorum nomenclaturam. In dies enim migramus, vt in coelis figuram nomenclaturam. *Kadmonab*, a verbo *Kadom*, antecessit, antecessit.*

¶ BIBLICI LOCI.

Vetularum officium quod. *Ter. 2. 5.*

¶ APOPTHEGMATA.

Pericles. in parastium, qui ab antiqua alacritate cum antea consuetudinem habet, diuersum quiddam nomen sibi vult. Nam illum semper aliquid venter conuocet, quam *Senectus*, illum subinde fieri faturum, illum *maior*. *Erasm. l. 6. apoph.*

Pericles. Elpinciae anus, quum Pericles Samum videret, cum antea consuetudinem habet, diuersum quiddam nomen sibi vult. Nam illum semper aliquid venter conuocet, quam *Senectus*, illum subinde fieri faturum, illum *maior*. *Erasm. l. 6. apoph.*

Pericles. Elpinciae anus, quum Pericles Samum videret, cum antea consuetudinem habet, diuersum quiddam nomen sibi vult. Nam illum semper aliquid venter conuocet, quam *Senectus*, illum subinde fieri faturum, illum *maior*. *Erasm. l. 6. apoph.*

Vetustas.

¶ DEFINITIO: ET ETYMOLOGIA.

Vetustas, Antiquitas cuius magna vis est, *Erasm. l. 6. apoph.* *& Kadmonab*, a verbo *Kadom*, de quo supra.

¶ SENTENTIAE POETICAE.

Propert. 3. 1.

Omnia post obitum singit maior aetate.

Matus ab exsequis nomen in ora venit.

Quid. 3. Pont. 4.

Scripta placet a morte ferre, quia ledere vult.

Etior, & in suo corpore deus solit.

Idem, Metam. lib. 5.

Tempus edax verum, ut, inuidia vestigia.

Omnia de struissis, Sittatag, demijna con.

Paulus, rem lentis consumit omnia morte.

Mart. 5.

Esse quid hoc dicam, Sicut quid sicut aetate.

Et sua quod aetas tempora lecta amant.

Mi sunt inuidia nimium degele moris.

Erasm. l. 6. apoph.